

Agiilne metoodika terminitöös: kui poolt rehkendust ei jõua, tee terve¹

Arvi Tavast

Eesti Keele Instituudi direktor

Sissejuhatus: terminitöö visioon ja missioon

Kuigi konkreetse tegija jaoks (siinne autor kaasa arvatud) võib terminitega tegelemise peamine motivatsioon olla lihtsalt sellest saadav rahuldustunne, on terminitöö laiemas plaanis siiski eesmärgipärane ja praktilise väljundiga tegevus. Nagu keelealal mujalgi, saab lõppeesmärgina viidata põhiseaduslikule eesmärgile tagada eesti keele säilimine läbi aegade.

Konkreetsema eesmärgi, ehk visiooni, kui strateegiaarenduse termineid kasutada, võiks aga sõnastada nii: terminitöö tulemusena teavad eesti keele kõnelejad, milliseid termineid vaadeldavas valdkonnas kasutada.

Kuidas seda saavutada? Üks loogiline kandidaat oleks koostada ja levitada oskussõnastikke, kus need terminid on sihtrühmale võimalikult informatiivselt ja arusaadavalt esitatud. Sellest lähtuvalt võiks terminoloogide missioon ehk terminitöö sisu kõige üldisemal tasemel olla: koostada parimaid võimalikke oskussõnastikke. Või ka ainsuses, parimat võimalikku oskussõnastikku, nagu allpool näeme.

EKIs tegeleme sellega nii ise terminibaase koostades kui ka „Eesti oskuskeelekorralduse ja terminitöö toetamise põhimõtete (2019–2027)“ raames teiste tööd koordineerides. Artiklis kirjeldan selle töö meetodeid ja praegust seisut. Kõigepealt aga loetlen parameetreid, mille järgi head oskussõnastikku üldse ära tunda – ei saa ju parandada midagi, mida ei osata mõõta.

Milline on parim (oskus)sõnastik?

Et vajalikke termineid sõnastikust leida oleks võimalik, peavad nad seal kõigepealt üldse leiduma. Siit kohe esimene, kusjuures kergesti kvantifitseeritav parameeter: *sõnastiku maht*, väljendatuna temas esitatud terminite või mõistete arvuna. Eri valdkondades on seni koostatud sõnastikke mahuga mõnekümnest kuni mõnekümne tuhande kirjeni.

Varieeruda saab ka igas kirjes antud *info põhjalikkus*. Lihtsaim, kusjuures üsna levinud lahendus on esitada terminite vastavusi paari-kolme keele vahel, jättes kõige muu teadmise või mujalt leidmise lugeja hooleks. Aga infot võib olla ka palju rohkem: seletused, kasutusnäited, vasted rohkem kui paaris keeles, kommentaarid, entsüklopeediline info, protseduuriline info (millised

¹ Artikkel põhineb XXVII õiguskeelepäeval peetud ettekandel.

töötapid, kontrollid, kinnitused jne on kirje läbinud), vaidlusalustes küsimustes iga variandi poolt- ja vastuargumendid, ja kõigi nende andmeüksuste allikad.

Sõnastiku sisu iseloomustavatest parameetritest mainiksin veel *usaldusväärsus*. See on eelmistest esiteks raskemini kvantifitseeritav ja teiseks võibki eri koostajatel olla erinevaid sihte, lähtudes nende teoreetilistest tõekspidamistest.

Sõnastiku usaldusväärsus võib põhineda autori(te) usaldusväärsusel. Enne lähemat tutvumist terminoloogia- ja laiemalt keeleteooriaga olen ka ise koostanud oskussõnastikke² lähtuvalt iseenda ja kolleegide terminieelistustest. Põhjendus oli isegi läbi mõeldud – kuna peale meie tol ajal keegi IT-sõnastikke ei koostanud, tunduski sobilik pidada ennast viimase instantsi tõe allikaks IT-terminite teemal. Lähtusime eeldusest, et mõistmiseks on tarvis konventsiooni, uuel kiiresti areneval alal ja väikese kõnelejaskonna keeles vajab konventsiooni kujunemine natuke järeleaitamist, ja sõnastiku avaldamine on üks paremaid meetodeid selleks. Valikute headuse tagab koostajate asjatundlikkus ja hoolikas töösse suhtumine. Nii me vähemalt ise mõtlesime.

Samm edasi on valdkonna terminikomisjon, terministandardimise töörühm või muu enam või vähem esinduslik kogum valdkonna asjatundjaid. Moodsamal juhul võib see rühm olla isegi avatud, nii et panustada saavad kõik soovijad, nagu Vikipeedias. Sel juhul peaks usaldusvääruse tagama valdkonna ekspertide konsensus, hääletustulemus ja/või eriarvamuste dokumenteerimine. Ekspertühmade moodustamist pärsib asjaolu, et väikese kõnelejaskonnaga keeles võibki valdkonnas leiduda heal juhul üks või paar seda keelt kõnelevat eksperti, halvemal juhul mitte ühtegi.

Põhimõtteliselt teistsugune, ka teistsuguste teoreetiliste eeldustega lähenemine on usaldusvääruse põhinemine mitte kellegi arvamustel, vaid tegelikult dokumenteeritud keelekasutusel. Eeldatud on, et konventsioon on vähemalt mingil määral juba välja kujunenud, termineid juba kasutatakse tekstides, ja sõnastik kirjeldab seda kasutust. Sõnastikust saab sel juhul teada, kuidas ala termineid eesti keeles kasutatakse, mitte kuidas koostaja arvab, et neid peaks kasutatama.

Korpusepõhine koostamine erineb ekspertarvamustel põhinevatest meetoditest töö iseloomu ja koostajalt oodatavate pädevuste mõttes. Koostaja on siis pigem terminoloog või keeletehnoloog kui valdkonnaekspert, ja tema töö saab olla suures ulatuses automatiseeritud, kuni selleni välja, et sõnastiku esimene versioon koostataksegi täisautomaatselt ja inimese hooleks jääb ainult tulemuse kontrollimine ja vajadusel toimetamine.

Sõnastiku kirjade arv, ühe kirje põhjalikkus, käsitöö hulk koostamisel ja projekti teostatavus moodustavad nagu teki, mida saab neljas suunas sikutada. Ühe parameetri suurendamine muude tingimuste võrdsuse juures vähendab vähemalt üht ülejäänutest. Kui näiteks saadaolev

² Nt **V. Hanson, A. Tavast**. Arvutikasutaja sõnastik: inglise-eesti. Tallinn: Ilo, 1996.

inimressurss ja koostamismeetod on fikseeritud, siis on sõnastiku maht ja põhjalikkus omavahel pöördvõrdelises seoses. Eri koostajad on seni otsustanud erinevalt, kumba eelistada.

Ja lõpuks, kui liikuda veel sammuke koostamisprotsessi praktiliste üksikasjade poole, võib sõnastiku headust hinnata ka selle järgi, kui operatiivselt sõnastikku täiendatakse (valdkonnad ju arenevad edasi ka pärast sõnastiku koostamise lõppu) ja kas koostajad suudavad ja tahavad reageerida kasutajate küsimustele.

Agiilne meetodika ..

Tootearenduses, eriti kiirelt kasvavates ettevõtetes on viimastel aastakümnetel saanud populaarseks agiilne ehk iteratiivne³ lähenemine, mis seisneb järgnevas. Põhjaliku planeerimise ja kogu toote algusest lõpuni valmistegemise asemel on arendusprotsess jagatud lühikesteks, kuni paarinädalasteks sprintideks, millest igal ajal on konkreetseid, hoomatava mahu ja kasutuskõlbulike tulemustega ülesanded. Sprindi lõppedes hinnatakse saadud toodet, testides neid võimaluse korral ka ehtsate kasutajate peal, õpitakse saadud tulemustest (st lubatakse neil oma seisukohti ja plaane mõjutada) ja seatakse õpitu valguses ülesanded järgmiseks sprindiks.

Näiteks kuidas ehitada autot: traditsiooniline viis on valmistada kõigepealt joonised, teha tugevusarvutused, hankida vajalikud load ja heakskiidud, valmistada komponendid, koostada neist järjest suuremad alamsüsteemid ja panna lõpuks kokku töötav auto. Projekti algusest esimese proovisõiduni kulub aastaid, kuni sinnani on kõik projekti vahetulemused sihtrühma jaoks täiesti kasutatud, sest sõita nendega ei saa. Ka esimene tagasiside proovisõitjalt tuleb alles siis, kui auto on juba sisuliselt valmis ja midagi põhimõttelist muuta on väga kulukas.

Agiilne meetod on klopsida esimese kahe nädalaga kokku rula. Selle saab anda kasutajatele proovimiseks, õppida saadud tagasisidest ja parandada rula järgmise sprindiga. Rulast edasi liikudes lisada juhtraud ja võibolla isegi väike elektrimootor. Autost on asi muidugi veel kaugel, aga tulemusega saab juba tööle sõita, mis ühtlasi tähendab järjest kasvavat kasutajate tagasiside hulka ja sellest õppimise võimalust järgmiste iteratsioonide tarvis. Toote areng jätkub väikeste sammude kaupa, kusjuures seda ei tarvitse lõpetada ka töötava autoni jõudmine, vaid seejärel võib tekkida mõte lisada tiivad vms. Veelgi enam, juba ammu enne auto valmimist võib selguda, et kasutajate jaoks on auto asemel huvitav midagi hoopis muud, mida projekti alustades üldse ei osatud ette näha – kaugtöö, toimiv ühistransport vms. Ärimaailmas on täielike suunamuutuste hästituntud näited Nokia (kummikutest mobiiltelefonideni) ja Amazon (raamatupoest serveriteenuseni), aga ka väiksemate ja uuemate ettevõtete hulgas on see pigem norm kui erand.⁴

Agiilse meetodi populaarsuse ongi põhjustanud peamiselt need kolm omadust: inimestele õnnestub kasulik olla kohe projekti alguses, tagasisidest on lisaks teadaolevate küsimuste

³ Vt nt [Agiilse tarkvaraarenduse manifest](#). 2001. Vaadatud 24.01.2021.

⁴ Vt nt [The Hustle. Unpacking the elusive pivot](#). 2019. Vaadatud 24.01.2021.

vastustele võimalik õppida ka täiesti ootamatuid asju, ja vajadusel saab kurssi muuta ilma suurte kuludeta.

.. terminitöös

Oskussõnastiku puhul on ülalkirjeldatud mõttes tootena võimalik käsitleda nii tervet sõnastikku kui ka iga kirjet sellest. Traditsiooniline meetod on olnud teha nii sõnastik kui loomulikult ka iga kirje enne avalikustamist lõpuni valmis. Info põhjalikkus ja usaldusväärsus on olnud üsna hästi kontrolli all, vähemalt koostajate endi arvates, aga sõnastike mahtu on olnud keeruline kasvatada, ajakohastamine on olnud kas juhuslik või lausa puudu, ja ka kasutajate tagasiside põhjal on parimalgi juhul üksnes parandatud ilmseid vigu ja lisatud uusi sõnu. Mina ei tea oskussõnastikke, mille struktuuri, esitusviisi või muud olemuslikku oleks kasutajate tagasiside põhjal koostamise käigus muudetud.

Üldsõnastikes on seda tehtud küll, samuti on leksikograafia ja terminoloogia meetodid viimasel ajal üha enam konvergeerunud, mis toobki meid EKI praeguste tööde kirjelduse juurde.

Leksikograafia ja terminoloogia seis EKIs

Võimalused agiilseks terminitööks on meil vähemalt sada aastat olemas olnud ja meie oskuskeelekorralduse süsteem on alati olnud oluliselt paindlikum näiteks lätlaste omast. Läti Akadeemia kohustusliku kaasatuse tõttu mõõdetakse neil kiireimategi terminiküsimuste lahendamiseks kuluvat aega kuudes. Meil üldiselt pigem tundides, kuigi ka meil on siiski teada juhtumeid, kus terminiküsimusele vastamine võtab pool aastat või sõnastikus on üle 30 tuhande avalikustamata kirje. Vähemalt ei ole meil jäika süsteemi, mis niisugust venitamist otseselt nõuaks.

Sõnastike koostamine ja sellealane teadustöö on EKI üks põhiülesandeid. Üldkeele sõnavara uurimine, kirjeldamine ja arendamine on viimastel aastatel hoogsalt arenenud, mida on näha nii sõnastike uuenenud sisust ja vormist kui ka rahvusvahelise koostöö ja teaduspublikatsioonide hulgast.⁵ Oskuskeele alal on tegevuse mõtestamises ja arendamises väike paus sisse tulnud, aga oleme nüüd ette võtnud nii sealsete meetodite järeleaitamise kui ka terminoloogia-alasele teadustegevusele uuesti elu sisse puhumise.

Kõige nähtavam muutus lugeja jaoks on olnud vastastikku dubleerivate ja kohati vastuoluliste pabersõnastike koondamine EKI ühendsõnastikuks⁶ ja selle avaldamine ainult veebis. Eesmärk on pakkuda kogu infot kõigi eesti sõnade kohta, alates ortograafiast ja morfoloogiast kuni kasutusandmete ja psühholingvistiliste katsetulemusteni (nt loetavus või assotsiatsioonid).

⁵ [EKI teadusteemad](#). Vaadatud 24.01.2021.

⁶ I. Hein, J. Kallas, O. Kiisla, K. Koppel, M. Langemets, T. Leemets, M. Melts, S. Mäearu, T. Paet, P. Päll, M. Raadik, M. Tiits, K. Tsepelina, M. Tuulik, U. Uiibo, T. Valdre, Ü. Viks, P. Voll. [EKI ühendsõnastik 2020](#). Vaadatud 24.01.2021.

Ühendsõnastiku koostamine on korraldatud infokihtide kaupa. Sünonüümide töörühm ei koosta mitte sünonüümisõnastikku, nagu veel hiljuti loomulik oleks tundunud, vaid ühendsõnastiku sünonüümide infokihti. Veel infokihtide näiteid: seletused, vasted, kasutusnäited, naabersõnad, morfoloogia, etümoloogia.

(Pool)automaatsed korpusepõhised koostamismeetodid on võimaldanud tööd oluliselt kiirendada või, kui kujuteldavat tekki vastassuunas sikutada, võtta sama ajaga ette oluliselt suurema töömahu. Kätsi sisestamise asemel impordime vähimagi võimaluse korral olemasolevat materjali ja korpuseanalüüsi tulemusi, näiteks sünonüümikihi koostajatel on ees distributiivse sarnasuse alusel leitud sünonüümikandidaatide loend iga märksõna kohta.

Samad meetodid sobivad ka oskuskeele kirjeldamiseks. Peamine raskus sealjuures on erialakorpuste märgatavalt väiksem maht võrreldes üldkeelekorpustega või lausa puudumine mõnel alal. Kuna aga korpused on vajalikud peale sõnastikukoostamise ka igasugustes keeletehnoloogilistes rakendustes, mis peaks eri valdkondade oskuskeelega toime tulema, siis on nende kogumine laiemalt teadvustatud ja päevakorral. Näiteks riikliku masintõlkeprojekti raames plaanitakse 2021. aastal koguda vähemalt meditsiini, avaliku sektori ja riigikaitse tekste, et treenida valdkonnatundlikku neuro-masintõlget. Kogutud andmeid saab siis kasutada ka nende alade oskussõnastike arendamiseks.

Praegu on ühendsõnastik „rula“ seisus: avalik on ta olnud juba üle aasta ja kasutada saab, aga isegi teadaolevaid parandus- ja täiendusvajadusi jätkub veel kauaks, rääkimata asjadest, mida alles loodame kasutajate tagasisidest õppida. Üks teadaolevatest on üld- ja oskussõnastike sidumine. Piir üld- ja oskuskeele vahel ei ole kindlalt paigas, keelendid liiguvad üldkeelest oskuskeelde (terminologiseerumine) ja vastupidi (determinologiseerumine) või ka ühe ala oskuskeelest teise (reterminologiseerumine). Neid protsesse soovime ka oskuskeele poolelt kirjeldada tervikpildina ja kõiki vaatenurki arvestades. Praegune vastuolulist infot andvate eraldiseisvate oskussõnastikega lahendus ei ole ei kasutaja ega eesti keele huvides, mistõttu on lähiaja unistuste hulgas ka oskussõnastike ühendamise ühtseks ja kooskõlaliseks ressursiks.

Nagu tervele sõnastikule, rakendame agiilset lähenemist ka igale kirjele või artiklile eraldi. Iga sõna või mõiste kohta paneme kirja täpselt nii palju kui parajasti teame, oskame ja jaksame, ja avaldame sellise rula kohe. Koostaja poolt vaadates ei ole ju võimalik teha rohkem kui on võimalik, lugeja jaoks aga on igasugusest infost alati rohkem kasu kui info puudumisest. Isegi kui märksõna kohta ongi esialgu teada ainult sellise sõna olemasolu fakt ise, siis annab selline "tühi" artikkel infot vähemalt sõna olemasolu ja kirjepildi kohta, mis võibki olla just see, mida kasutaja sõnastikust otsib. Kui otsib midagi enam, siis on lugejal alati võimalik küsida või tagasisidet anda, ja koostajal alati võimalik kirjet täiendada.

Veelgi enam, on võimalik ja isegi tõenäoline, et kirjet oskab täiendada keegi teine kui tema algne lisaja. Sellega jõuame EKI uusima ja kirjutamise ajal üsna algusjärgus oleva agiilse projekti, keelenõuvõrgustiku juurde.

Võrgustik

Algselt kandis plaan nime „terminivõrgustik“ ja mõte oli vahendada termininõu küsijaid ja vastajaid. Ühest küljest on tõlkijatel ja muudel kirjutajatel vajadus mitmesuguste, ka vähetuntud erialade terminite järele, mida ei tarvitse (veel) sõnastikes olla, ja mille puhul ei ole kohe ilmne, kes võiks vastust teada. Teisest küljest tegutsevad paljudel aladel terminikomisjonid või muud entusiastid, kes on huvitatud oma ala oskuskeele arendamisest ja sellekohase info levitamisest. Samuti näitab senine praktika, et küsimusele on sageli võimalik saada eri vastajatelt erinevaid, kohati lausa vastupidiseid vastuseid.

Mõte oli luua keskkond, kuhu küsija saab sisestada oma küsimuse struktureeritud kujul, et vastajate elu võimalikult lihtsaks teha, ja vastajad saavad lisada vastuseid. Kõik küsimused ja vastused on kõigile näha, mis annab võimaluse ka teise eksperdi vastust täiendada või vajadusel ka vaidlustada, liikudes lõppkokkuvõttes konsensusse soodustamise ja konventsiooni väljakujunemisele kaasaaitamise poole. Küsimuste-vastuste struktureeritus võimaldab nad ühtlasi sõnastikusarnaselt otsitavaks teha, mis tähendab et järgmised sama termini küsijad saavad vastuse kohe kätte, mitte ei pea uuesti küsima.

Küsimuste ja vastuste avalikkus aitab üheaegselt saavutada vastamise kiirust ja kvaliteeti. Mida rohkem inimesi näeb küsimust, seda suurem on tõenäosus, et keegi neist oskab, saab ja tahab vastata kiiresti. Ja mida rohkem inimesi näeb vastust, seda suurem on tõenäosus, et vea tekkides keegi seda märkab ja parandab.

Siin on nüüd korduma kippuva vastuväite koht: oskussõnastik on ikkagi autoriteetne infoallikas, mida teevad selleks kutsutud ja seatud asjatundjad. Kui igaüks saaks oskussõnastikke muuta, tuleks sellest üks lõputu segadus, kaoks vastastikune mõistmine, erialane suhtlus muutuks võimatuks ja lõpuks kaoks ka kirjakeel.

See vastuväide on mõistetav nii sõnastike koostajate kui ka kasutajate poolt. Koostajatele on nende senine monopolne seisund olnud mugav. Ei ole lihtne tunnistada enda inimlikkust (= ekslikkust) ja harjuda kuulama teistsuguseid seisukohti või koguni nendega arvestama. Ka kolleegide usaldamine ei tule lihtsalt, selleks on meis liiga palju ebakindlust oma otsuste teemal – mis on pealegi ka õigustatud, nii kaua kui need otsused põhinevad isiklikel eelistustel, mitte keeleteaduslikul teadmisel.

Sõnastiku kasutajate poolt on mõistetav soov saada kindlaid vastuseid, mis kõrvaldaks vajaduse ise valikuid teha. Usk ekspertide (torupaigaldajast arstini) kõikvõimsusesse on laialt levinud ja

igati inimlik, sest kui eksperte tõepoolest saaks nende erialal usaldada, oleks elu palju lihtsam. Kui saaks kuskilt autoriteetsest allikast järele vaadata, missugune on õige viis lapsi kasvatada või kaalust alla võtta, millistesse aktsiatesse tasub investeerida või milliseid sõnu oma tekstis kasutada. Soov eksperte uskuda on nii tugev, et seda ei kõiguta vähimalgi määral ka ekspertide seniste läbikukkumiste ajalugu.⁷

Wikipedia projekti alguses oli hirm täpselt sama – et entsüklopeedia, mida igäüks saab muuta, hakkab sisaldama peamiselt lauslollust, vandalismi ja propagandat. Realiseerunud see hirm ei ole, vastupidi, hüppeliselt on paranenud nii entsüklopeedilise info kättesaadavus kui ka kvaliteet.⁸ Traditsioonilised entsüklopeediakirjastused on õigusega kas raskustes või lausa pankrotis.⁹

Üldkeele sõnastike osas oleme koostajatena edukalt alustanud ümberharjumist ja tasapisi üritame nihutada ka lugejate ootusi. Üks olulisi tööriistu viimase juures on sõnastike esitusviisi pidev (agiilne) täiendamine.

Üks olulisi asju, mida oleme võrgustikku arendades taibanud, on oskus- ja üldkeelenõu sarnasus. Täpselt sama vajadus on ka üldkeele poolel, kus keelenõusse laekub küsimusi nii erinevatel teemadel, et isegi keelenõuandjad omavahel ei tea ette, kes võiks osata millisele küsimusele vastata. Samuti illustreerib piiri puudumist üld- ja oskuskeele vahelt asjaolu, et suur osa üldkeelenõu küsimustest käib terminite kohta ja vastamiseks võib minna tarvis kõnealuse eriala sisuteadmisi, mis tingib vastajate ringi laiendamise.

Nii olemegi plaani keelenõuvõrgustikuks või lihtsalt võrgustikuks ära üldistanud ja tegeleme praegu kummagi keeleregistri küsijate ja vastajate vajaduste analüüsiga, et jõuda kõigile sobiva ja võimalikult lihtsa lahenduseni. Praegused peamised arutelukohad ongi kasutuslihtsuse juures, eriti küsija seisukohalt. Seni on nii üldkeele- kui ka termininõu küsimuste vormistuskvaliteet ulatuslikult varieerunud. Keeleprofid, näiteks eurotõlkijad oskavad väga täpselt küsida, aga tuleb ka küsimusi, millest ilma täiendavalt uurimata ei saa suurt midagi aru, näiteks lihtsalt üks sõna ja küsimärk. Kui seame eesmärgiks, et vastamise lihtsustamiseks ja üldse vastajate leidmise võimaldamiseks peaks küsimus olema korralikult vormistatud ja sisaldama terminiküsimuse puhul vähemalt lähtekeele terminit, definitsiooni, kasutusnäidet, kõigi nende allikaid, senikontrollitud terminiallikate loendit, ja sobimatuks peetavate eesti terminite olemasolu korral nende loendit koos sobimatuse põhjendusega, siis seab see küsijatele kõrgevõitu sisenemisbarjääri. Samas ei ole mõtet kasutajaid ilma neilt endilt küsimata alahinnata, mistõttu läheneme ka siin agiilselt: näitame rula kasutajatele ja uurime nende reaktsioone.

⁷ Vt nt **N. N. Taleb**. Antifragile: Things That Gain from Disorder. New York, London: Penguin Random House, 2012.

⁸ **Wikipedia**. [Reliability of Wikipedia](#). Vaadatud 24.01.2021.

⁹ **ERR**. [TEA Kirjastus taotleb pankrotti](#). 2018. Vaadatud 24.01.2021.

Meie kolm suurt uurimisküsimust lähiajaks on:

- Kas küsijad saavad hakkama struktureeritud küsimisega?
- Kas vastajaid õnnestub motiveerida vastama?
- Kui vastajate vahel tekib diskussioon, kas seda on võimalik konstruktiivsena hoida?

Pikema perspektiivi unistuste hulgas seoses keelenõuvõrgustikuga on konfidentsiaalse küsimuse esitamine (vajalik nt juurdepääsupiiranguga tekstide tõlkimisel), küsimuse suunamine konkreetsele vastajale ja kirje või vastuse usaldusväärsuse hindamine ja esitamine lugejale intuitsiivselt arusaadaval viisil.

Keelenõuvõrgustikku arendades peame silmas järgmisi kasutajataseme eesmärke.

- Küsijal on üks keskne koht, kust küsida kõiki keelealaseid küsimusi.
- Võimalike vastajate arvu kasv suurendab vastamise kiirust.
- Vastajate mitmekesisuse kasv võimaldab rohkem arvestada erinevate vaatenurkadega.
- Vastuse parandamise võimalus tõstab vastuste usaldusväärsust.
- Vastuste automaatne lisamine sõnastikku vähendab vajadust küsida sama uuesti.
- Seisukohtade läbimõtlemine ja kooskõlastamine aitab keelekonventsioonil välja kujuneda kiiremini.
- Tulemusena võidab eesti keele mitmekesisus ja väljendusvõime.

Lõpetuseks tulen tagasi pealkirja juurde, millega üritasin rõhutada tänapäevase tootearendusmetoodika erinevust talupojamõistusest. Poolikut sõnastikku koostada on äärmiselt töömahukas. Ka EKI praktikast on teada sõnastikke, mida on koostatud juba 70 aastat, aga mis on ikka poolikud. Seevastu terve sõnastiku saab keeletehnoloogia vahendite abil koostada paari tunniga, kui lähteandmed on kättesaadavad. Loomulikult järgneb sellele lõputu töö saadud sõnastiku kvaliteedi ja usaldusväärsuse parandamisel, ise sealjuures õppides asju, millest projekti alustades unistadagi ei osanud.